

وندها و نقش آنها در ساخت اسم در گویش رودبار گیلان

واژگان کلیدی

* رودبار زیتون

* گویش رودباری

* وند

* پسوند

علی علیزاده جوینی * alializadehjuboni@gmail.com

دکترای زبان و ادبیات فارسی

چکیده

رودبار زیتون شهرستانی است پهناور که در جنوب استان گیلان و در مرز این استان با استان‌های زنجان و قزوین قرار دارد. در این پژوهش شماری از پربسامدترین پسوندهایی که در ساخت اسم در گویش رودباریه کار می‌روند با شواهدی از شش واژه نامه‌ای که تاکنون از گویش رودباری ارائه شده اند معرفی شده است. این پژوهش نشان می‌دهد این وندهای اسم‌ساز که غالباً به اسم، صفت یا ستاک فعل افزوده می‌شوند، بیشتر معنای نسبت و وابستگی و ماندگی را به آن می‌افزایند. البته پاره‌ای از این وندها هم زیادتی در معنا ایجاد نمی‌کنند. در گونه‌های مختلف گویشی، گاهی دو یا چند وند متفاوت به یک اسم، صفت یا ستاک فعل افزوده می‌شوند و معنای واحدی را به آن می‌افزایند. استفاده از وندها در ساخت واژه، کاربران را از تولید واژگان بسیط تازه که هزینه‌های زبانی را بالا می‌برند بی‌نیاز می‌سازد و این نکته در اقتصاد زبان دارای اهمیت بسیار است. بررسی این وندها به ریشه‌شناسی واژگان رودباری و گویش‌های همسایه که با گویش رودباری قرابت بسیار دارند یاری می‌رساند چرا که این وندها در ساخت واژگانی بویژه در نامگذاری ابزارها، موجودات، پدیده‌ها و جای نام‌ها نقش بنیادی دارند.